

Un număr vechi 1 leu

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: I. N. GESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Strălnăitatea: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

ERATĂ. — La rindul 36, col. I, p. 563 din numărul trecut, în articolul d-lui Tanoyiceanu să se citească: „Și vom adăoga că la Români nu există constrângerea corporală. . . .” în loc de: „Și vom adăoga că la Români nu există, cum din eroare s'a tipărit. (N.B.)”

SUMAR:

Or închisoare pentru datorii, or faliment pentru civili (urmare), de d-l I. Tanoyiceanu;

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ:

Curtea de casație, s. II: Marin B. Marcu și alții cu Primăria comunelor Osica de jos și Osica de sus, pentru expropriere.

Curtea de apel București, secția II: Max Aziel cu Franț Stiefler & Sicka și altul.

Răspuns d-lui Negrescu, de d. Ștefan Scriban.

Alegerea noului Consiliu de disciplină al Baroului de Ilfov.

OR ÎNCHISOARE PENTRU DATORII, OR FALIMENT PENTRU CIVILI

(Urmare și fine) (*)

Așa dar constrângerea corporală nu este înmormintată după cum se pretinde. Chiar de ar fi înmormintată o imbecilitatea legislativă și șarlatania politică, o va reinvia doctrina care începe să ridice glasul în favoarea ei.

Și poate nici-o-dată n'a fost ea mai trebuincioasă ca în secolul nostru de comercialism și industrialism febril, care a schimbat direcțiunea și natura criminalității:

Încă în anul 1859, d. de Goujal avocat general la Curtea de apel din Paris, într'un discurs de deschidere zicea aceste cuvinte.

«In timpurile noastre, adevărata plagă socială o constituie preveniții corecționale, prin numărul lor continuu în creștere. La lumina civilizațiunii moderne, sub acțiunea cauzelor diverse, care micșorează și degradă caracterele, care transformă pasiunile și substituie mijloace și combinațiuni de fraudă ardorilor și exceselor violenței, care îndulcesc moravurile corupându-le, cele mai mari îndrăselni și cele mai mari crime devin mai rare. Dar delictele inspirate de viclenie, astutie, corupțiune, mișelție și viciile fără energie se înmulțesc» (40).

Același lucru îl constată Ed. de Hartmann unul din corifeii pesimismului, în două pagini splendide pe care nu pot să le reproduc aici din cauza lungimei lor, când afirma «Cantitatea sentimentelor

morale a rămas aceeași, dar a părăsit cisma de lemn (41) și merge în frac; lucrul și consecințele lui sunt aceleași numai forma e mai elegantă» (42).

În fine d. G. Tarde, acest spirit distins care s'a ridicat atât de repede prin scrierile sale din ultimii ani, face un tabel destul de trist, asupra căruia atrag toată luarea aminte a adversarilor închisorii pentru datorii:

«Toate circumstanțele au venit în timpul nostru pentru a favorisa industria particulară care consistă de a jăfui pe cele-lalte. Pe când lucrurile bune de furat sau escrocat și plăcerile bune de cucerit prin hoție, înșelăciune, abus de încredere, fals și asasinat etc., s'au mărit considerabil de o jumătate de secol. Inchisorile s'au aerat, îmbunătățit neîncetat cu nutriment, locuință și confort, judecătorii și jurații au progresat în fie-care zi în indulgență, circumstanțele atenuante au fost întinse la crimele cele mai atroce, și pedeapsa cu moarte s'a transformat pe nesimțite într'un fel de momie de pae, armată cu o veche pușcă ruginită, care de multă vreme nu mai omoară nimic» (43).

Iată de ce cred că dacă vre-o-dată constrângerea corporală a fost trebuincioasă, apoi de sigur că ea este în zilele noastre în care reaua credință se întinde ca ori ce buruiănă rea.

* * *

Dar în fine să presupunem că ar fi înțelept să urmărim curentul general legislativ care a desființat mai pretutindenea închisoarea pentru datorii, însă atunci mă întreb, pentru ce nu urmărim și curentul general al lumii civilizate care mai pretutindenea a introdus sau e pe cale a introduce falimentul necomercianților?

Care e motivul distincțiunii între civili și comercianți în privința legii penale? Pentru ce un comerciant dacă e culpabil de simplă neglijență or imprudență să stea în închisoare și să capete numele odios de bancrut, pe când civilul în același împrejurări, ba chiar când e de rea credință, să aibă dreptul de a fi deputat, ba chiar de a aspira să fie Ministru?

Baille-Mouillard, care după cum am spus e un adversar al închisorii pentru datorii, recunoaște totuși că această distincțiune e nedreaptă:

«Comerciantul — zice el — dacă combină un fali-

(41) Textual: copită de cal.

(42) Ed. de Hartmann. Philosophie des Uebewusten. 10-te aufl. 2-ter Theil. Leipzig p. 377—378.

(43) G. Tarde, La criminalité comparée. Paris, 1886, p. 86.

(*) Vezi Curierul Judiciar No. 63, 64 și 65 din a. c.

(40) Étude sur l'état actuel de la repression pénale en France în Emile de Girardin. Du droit de punir. Paris, 1871, p. 153.

ment scandalos și face calcule rușinoase pentru a se înbogăți din jefuirea creditorilor săi, fără îndoială va fi închis; dacă însă în ajunul zilei când se consumă ruina lui, caută să scape din naufragiu o bucată de pâine, el va fi pedepsit cu aceiași străjnicie. Dacă e criminal închisoarea, dacă e insolubil sau neglijent închisoarea, și tot închisoarea dacă e numai un nenorocit.

«Ast-fel constrângerea corporală e aplicată fără nici-o distincțiune între fraudă, imprudență și nenorocire, prin aceea chiar ea e nedreaptă, și în unele cazuri ea e un rău care n'a fost meritat.

«Acest om (comerciantul) face meseria de cumpărător și vânzător: dacă vinde și nu este plătit, nu-i dați nici-un recurs în contra cumpărătorului; din lipsă de avere de unde să se despăgubească el perde, pe urmă când sosește și pentru el momentul să plătească ceia ce a cumpărat și cea ce a vândut, el e închis dacă nu plătește vânzătorului primitiv; *totul în interesul comerțului!* Ast-fel modul vostru de a protege pe comerciant consistă al lovi cu vigoare fără ca el să poată lovi la rîndul lui» (44).

De aceea Bayle-Mouillard, combătînd constrângerea corporală se declară partisan, cel dintîi în Franța dacă nu ne înșelăm al falimentului civililor (45).

Și e foarte rațional acest lucru, căci iață ce găsim în legislațiunea noastră:

Presupuneți un comerciant insolubil care și-a distrus registrele, care și-a ascuns activul or și-a exagerat pasivul. El va fi culpabil de bancrută frauduloasă, și, înainte de 1874 ar fi fost condamnat la reclusiune (criminal), iar actualmente conform art. 343 e pedesit cu 5 ani de închisoare și cu interdicțiunea drepturilor (delict).

Presupuneți că acel comerciant se dovedește culpabil numai de bancrută simplă, adică numai de imprudență or neglijență el va fi pedepsit cu închisoarea de la o lună până la doi ani (art. 345). În fine dacă o nenorocire a căzut peste el, căutați în Codicele de comerț și în legile speciale de organizare și veți vedea că o mulțime de incapacități cad peste capul său.

Să trecem la civil și să vedem ce se întâmplă în aceste trei cazuri.

Cade o nenorocire pe capul său și devine insolubil?

Creditorii n'au nici un drept.

Cheltuește nebunește bani pe care i-a împrumutat?

El n'are să se teamă de nimic.

Ascunde averea, care după lege este gagiul creditorilor, și abuzează ast-fel intenționat de încrederea lor?

Fir de păr din capul său nu se va clătina; din potrivă dacă natura l'a înzestrat cu inteligență și cu darul de a vorbi, el poate aspira la cele mai înalte demnități ale țării!

Apoi mă întreb, ce dreptate e aceasta?

Pentru ce comerciantul să fie pedepsit chiar când e nenorocit, pe când civilul e apărat de pedeapsă

chiar când e de rea credință? Cum se poate ca în legislațiunea aceleiași țări două dispozițiuni atât de diferite? Oare comerciantul nu e și el un om ca și civilul, și fraudă civilului nu e un fapt antisocial ca și a comerciantului?

Înțeleg deosebiri de pedeapsă, grade diferite pentru împrejurări diferite, dar ca aceiași legislațiune să se conducă de principii diferite și să facă distincțiune de categorii sociale sub respectul penalității, aceasta e inadmisibil în timpurile în care trăim. În veacul al VXIII-lea după cum spune Blackstone, membrii parlamentului nu putea fi închiși pentru datorii (46), aceste distincțiuni se înțelegeau altă dată, dar astăzi trebuie ca toți să fim supuși de o potrivă legilor penale.

E cu atât mai natural să dispară această distincțiune între civili și necomercianți, cu cât tendința generală a omenirii este ca să se adopte și de civili instituțiunile înțelepte pe care le-a născut spiritul ingenios al practicei comerciale.

Polițele care odinioară ereau o instituțiune pur comercială, și permisă numai comercianților, astăzi sunt permise și aduc mari servicii civililor.

Titlurile la purtător, girurile, societățile anonime și alte instituțiuni comerciale, au devenit cu timpul comune și civililor.

Tot așa trebuie să fie cu instituțiunea falimentului descoperită ce e drept de comercianți, dar care acum mai mult de cât ori-când e trebuința a o extinde și la civili. În adevăr, după cum observă d. C. Vivante, lipsa odinioară în afară din comerț «o burgessie care să se aventureze în industria agricolă sau edilitie; nu recurgea la credit de cât comerciantul sau fabricantul, pe care Ordonanța (franceză) din 1673 și cele următoare care o complectară, l'puse printre comercianți», dar astăzi când lucrurile s'au schimbat cu desăvârșire, și când creditul e tot atât de necesar civililor, care fac întreprinderi, ca și comercianților, e foarte rațional a supune pe toți legii comune a falimentului!

Același eminent scriitor se întreabă cu drept cuvînt:

«Cum se face că pe când capitalul băncilor merge voios să adape câmpul activității comerciale el se oprește pe marginile administrațiunii rurale? Oare instituțiunile comerciale dispun de mai multă avere? De sigur că nu.

«Oare creditul fuge de agricultură fiind-că într'însa e mai puțină cinste? Nimeni nu poate să o afirme».

Și autorul răspunde:

«În comercial creditorul nu trebuie să anticipeze cheltuelile unei expropriațiuni costisitoare: după o simplă cerere a sa, întărită de proba creditului judecătorul constituie cea complicată administrare lichidatoare care se numește falimentul.

«Falitul ispășește cu închisoarea culpele și fraudele comise, și această amenințare, înviind în debitor simțimîntul responsabilității sale civile și domestice îi însuflă simțimîntul punctualității, deșteptă spiritul adormit și l'face să caute cu o muncă

(44) Bayle-Mouillard. De l'emprisonnement pour dettes. Paris, 1836, pag. 108—109 și 187.

(45) Ibidem p. 315.

(46) Blackstone. Commentaire sur le code criminel d'Angleterre, trad. par l'abbé Coyer. Paris 1776 T. I, p. 169 nota.

prudentă și isteasă un remediū la crisă înainte ca ea să devină ireparabilă» (47).

Adaog că lipsa unei legi pentru debitorii insolabili din cauza imprudenții, și în contra debitorilor de rea credință este una din cauzele principale ale răului mers al instituțiilor noastre de credit. Banca agricolă, Banca de scompt, Creditul agricol și toate instituțiile de credit la necomercianți merg foarte rău, pe când Banca națională care lucrează cu comercianții, supuși legii falimentului, este într'o stare înfloritoare care contrastează cu starea celor-l'alte instituțiuni de credit din țara noastră.

Intocmai același lucru ca la noi se întâmplă și în Italia țara noastră în latinism și în insanitate de legislațiune contra debitorilor de rea credință. «Oricine a aruncat ochii să vadă rezultatele cercetării asupra institutelor de emisiune zice d. Vivante trebuie să mărturisească faptul că ele au fost conduse la marginile ruinei din pricina masei enorme ale creditelor lor de natura ne comercială rămase în suferință, și că crisa lor a fost înăspriată și prelungită prin lipsa unei proceduri rezezi și eficace contra debitorilor streini comerului. «Amenințarea bancrutei și a pedepselor pe care ea le inflige acelor care se expun la afaceri aleatorii, sau care fac cheltuieli excesive cu familia, sau recurg la mijloace ruinătoare pentru a susține o pozițiune oberată, de sigur că ar fi micșorat, dacă nu ar fi prevenit, crisa care se întinse în toată întinderea economică a țării» (48).

Iată motive foarte puternice în favoarea falimentului necomercianților.

Dar mai este un motiv foarte considerabil tras chiar din natura instituțiunei falimentului.

În adevăr, care este meritul acestei instituțiuni și ce avantajii presintă ea față cu procedura ordinară ?

Falimentul are două mari merite :

1. El unifică urmărirea și prin urmare realizează o mare economie. În loc de a fi atâtea judecăți și urmăriri câte creanțe și creditori, în loc de a se cheltui cu timbre, citații, avocați multipli, se înstitue o singură procedură pentru toți creditorii.

2. Falimentul este legea egalității între creditori, căci toți creditorii iaū proporțional cu creanțele lor, și deci toți perd de o potrivă. Din contra, în cas de insolabilitate, pe când un creditor e plătit integral, altul nu ia nici-un ban, ceia ce e de sigur nedrept, căci nenorocirea insolabilității trebuie să o suporte toți creditorii de o potrivă.

Iconomia și dreptatea fiind marile merite ale instituțiunei falimentului, nu ne vom mira că ea tinde să se generalizeze și la necomercianți în mai toate țările Europei.

Atâtea argumente pledează în favoarea falimentului necomercianților, în cât trebuie să fie cineva sau necunoscător al împrejurărilor, or de rea credință, ca să susțină opiniunea contrarie.

Ce se poate zice în contra întinderii falimentului la civili ?

Un adversar al ideilor noastre scria într'o revistă :

(47) G. Vivante. Il fallimento civile. Torino 1902, No. 6, p. 9; No. 9, p. 16 și 17.

(48) G. Vivante, op. cit., No. 11 p. 20 și 21.

«Legislația anglo-americană și legea germană, dominate de alte moravuri, întinde falimentul necomercianților» (49).

Ar fi dar în discuțiune o cestiune de moravuri.

Tot ast-fel, combătând constringerea corporală, Dim. Tacu pretindea că «Românii n'au cunoscut nici-o-dată închisoarea pentru datorii». (50)

Inchisoarea pentru datorii a existat atât în Moldova cât și în Muntenia în timp de mai multe veacuri, iar falimentul civililor se găsește în Codicele Calimach, care a guvernat Moldova aproape 50 de ani. Prin urmare adversarii noștri și apărătorii hoților fac istorie falsă.

Dar afară de aceia mă întreb: oare moravurile engleze, americane, daneze, germane, elvețiane, ungurești și austriace, sunt toate la fel între ele, iar cele românești sunt la fel cu cele franceze, spaniole, belgiane, italiene și portugheze ?

E oare serios de a vorbi de moravuri în asemenea cestiune ?

Ce opunere este în moravurile noastre ca hoții să stea în pușcărie ?

Apoi la moravurile românești s'a potrivit constituțiunea belgiană, juriul englez, procedura geneveză și codul civil francez, și nu se nemerește legea de protegierea creditului prin întemnițarea hoțomanilor civili ?

Cum !

Legea englesă e bună când pune pe analfabeți și gheșeftari pe scaunul de legiuitor, pe imbecili și primitorii de mită pe sediul de înalți judecători criminali, și e rea și nepotrivită cu moravurile țării, când e vorba de a trimite în institutul d-lui Covaroc pe câți-va pungași sclivisiți, care ca studenți ne-au făcut numele de ocară prin țeri streine, iar de când s'au întors în țară ne-au împinat capul cu libertatea de a fura, și cu progresul în arta de a busunări !

Se spune că măsura e reacționară.

Dar, ia să vedem.

Oare țările anglo-saxone, Anglia, Statele-Unite și Elveția sunt țeri reacționare ?

E mai multă libertate în Spania și Rusia, care n'au falimentul civililor, de cât în Elveția și în Statele-Unite care nu lasă nici civililor, nici comercianților libertatea de a fura ?

Dar să mergem mai departe.

În țările latine nu există falimentul necomercianților, care este însă curentul în acele țeri ? Ce zice știința, și ce cere comerțul în Franța și Italia, care sunt țeri fruntașe printre cele ce nu admit falimentul necomercianților ?

Am văzut că deja în 1836, Bayle Mouillard, adversar al constringerei corporale, se declară partisan al întinderii falimentului la civili.

D-nii Lyon-Caen și Renault, ambii profesori la Facultatea de drept din Paris și membrii ai Institutului, cari azi se socotesc cei mai distinși comercialiști ai Franței, declară că e o gravă lacună în legislația francesă din cauza acestei lipse de protecțiune serioasă pentru creditorii necomerciantului. Și aceasta, adaogă dênșii, e cu atât mai adevărat cu cât distincțiunea între actele civile și actele de

(49) *Curierul Financiar*: an. și loc citat

(50) Dim. Tacu. *Elemente de Procesiură civilă*. Iași, 1836, p. 580.

comerțiului nu e tot-d'a-una ușor de făcut și adeseori puțin cam arbitrară ⁽⁵¹⁾.

Aceiași autori ne spun că s'au făcut două propuneri în Camera franceză ca să asimileze pe necomercianții, comercianților în privința falimentului.

Ceia ce e mai caracteristic e faptul că în 1883 cerele de comerțiului franceze invitate să-și exprime dorințele către comisiunea parlamentară, au cerut întinderea falimentului la necomercianți.

Dacă trecem în Italia vedem pe corifeii științei, începând cu celebrul Ercole Vidari, profesor la Universitatea din Pavia, care e considerat ca cel mai mare comercialist contemporan, că susțin toți falimentul civililor insolabili. Fără să reproducem argumentarea acestor autori, credem că e bine a cita textual din fie-care un mic fragment:

«Această tendință a legilor vechi și moderne, zice d-l Vidari, prin care se luptă a înlătura ori-ce diferență substanțială între starea de faliment și de insolabilitate, ni se pare înțeleaptă» ⁽⁵²⁾.

D. Em. Cuzzi, care este poate cel mai distins procedurist al Italiei, exprimă dorința că dacă nu se întind necomercianților toate dispozițiile falimentului, cel puțin să se ia măsuri ca «să se asemene condițiunea tutulor creditorilor și să se împedice fraudele» ⁽⁵³⁾.

D-l Cesare Vivante la rindul său arată că falimentul civil ar avea folosul de a stabili egalitatea și solidaritatea între aceia ce sunt loviți de o nenorocire comună și de a oferi cu concordatul un ajutor la victimele criselor cauzate de rezezițiunea progreselor industriei ⁽⁵⁴⁾.

Afară de acești autori fruntași, voi nota faptul important că Comisiunea constituită pentru reforma codicelui de comerțiului italian, a admis în *unanimitate* în ședința din 6 Iulie 1895 o ordine de zi prin care ruga pe E. Sa Ministrul de Justiție «Să autorizeze Comisiunea să studieze cestiunea întinderii falimentului la necomercianți».

Pe de altă parte, Comisiunea de statistică judiciară, în ședința din 18 Martie 1901, a luat *tot în unanimitate* următoarea rezoluțiune:

«Comisiunea convinsă de rezultatele cifrelor statistice și de părerea capilor curților și tribunalelor, de trebuința și de urgența de a îmbunătăți cea parte a legiurei noastre care se referă la execuțiunile imobiliare, reclamă atențiunea Ministrului de Justiție asupra acelor rezultate și hotăriri și exprimă dorința ca să se procedă cu grijă la reformarea instituțiunei expropriațiunei silite, în îndoitul scop de a face procedura mai scurtă și mai expeditivă, reducându-i costul, mai ales la vinzările de mică importanță proporționând cheltuelile cu valoarea imobilului, și să fie luată în esaminare și studiată propunerea de a adăoga la procedura executivă individuală o procedură generală colectivă analogă falimentului». ⁽⁵⁵⁾

Iată tendința secolului. O mulțime de țări dintre cele mai progresiste au admis falimentul necomercianților, iar în țările în care această instituțiune

⁽⁵¹⁾ Ch. Lyon Caen și L. Renault. Précis de droit commercial, Paris, 1885, T. II, No. 2253.

⁽⁵²⁾ E. Vidari. I. Fallimenti. Milano, 1886, T. I, No. 11, p. 12.

⁽⁵³⁾ Em. Cuzzi. Il codice di commercio italiano, vol. VII. Fallimento, No. 11, p. 16.

⁽⁵⁴⁾ Il fallimento civile. Torino, 1902, No. 18, p. 35.

⁽⁵⁵⁾ C. Vivante, op. cit., p. 35 și 36.

nu există, știința și practica o reclamă cu cea mai mare insistență.

Și se găsec totuși în țara noastră comercianți din cei mai culti și animați de bune sentimente care combat închisoarea pentru datorii și falimentul civililor ca prea înapoiate pentru timpul în care trăim ⁽⁵⁶⁾.

Mi pare rău că simpaticul și harnicul Președinte al Camerii de comerțiului din Iași nu se ține la curentul celor ce se petrec în streinătate, așa că ia progresul drept regres și regresul drept progres ⁽⁵⁷⁾.

Acum 10 ani un profesor căruia nu-i voi turbura liniștea mormântului, se revoltase și critica cu multă violență pe colegul meu d-l C. Disescu care susținuse la tribuna Atheneului că știința nu e prin sine însăși moralisatoare. Acest adevăr constatat deja de mult timp de Herbert Spencer, a devenit în Occident o banalitate pe care nimeni nu o mai discută, iar la noi d-l Disescu și aprinsese pae în cap fiind-că venise să vulgarizeze această idee într'un public nepreparat.

Tot ast-fel se întâmplă și cu d-l G. D. Șerban președintele Camerii de comerțiului din Iași, dânsul numește înapoiată o instituțiune adoptată în ultimii 50 de ani de cele mai liberale și mai civilizate țări ale lumii, pe care o reclamă știința și comerțiului în toate țările fruntașe în care nu e încă introdusă. Ce e mai mult, dânsul crede că închisoarea și falimentul necomercianților după mai multe frământări «la urma urmei», a rămas «o idee combătută de mulți și căzută în desuetudine».

Căzută în desuetudine o idee care este admisă de cele mai importante legislațiuni ale Europei! Ast-fel de greșeli nu trebuiesc imprimate în fruntea organului unei instituțiuni de Stat, și sub iscălitura a însuși președintelui său, căci ele sunt de natură a da o rea direcțiune spiritului public.

Ca părere se poate suține ori-ce, însă ca alegațiune de fapte, inexactitățile trebuiesc cu grijă înlăturate.

Nu, falimentul necomercianților nu e o idee căzută în desuetudine, ci o tendință foarte pronunțată a legislațiunilor moderne și mai cu seamă a doctrinei comerciale.

Dacă vom exclude pe Italia, nici-o altă legislațiune din a doua jumătate a veacului al XX n'a mai admis distincțiunea nerațională a Codicelui de comerțiului frances în privința falimentului.

Și noi am găsit de cuviință să ne luăm în această privință după Italia!

Adaog că chiar în Italia, numeroase voci s'au ridicat în parlament pentru întinderea falimentului la civili, și dacă nu s'a admis această idee, motivul cel de căpetenie a fost nu fiind că au găsit măsura nerațională, dar pentru că s'a zis că fiind vorba de o execuțiune asupra bunurilor, trebuie a rezolva această cestiune în Procedura civilă, iar nu incidental în Codicele de comerțiului.

⁽⁵⁶⁾ D-l G. D. Șerban, Președ. Camerii de comerțiului din Iași în Buletinul Camerii de comerțiului din Iași, anul XI, No. 21 din 15 Febr. 1903, pag. 1, col. 2 incl.

⁽⁵⁷⁾ Cu această ocaziune țin să mulțumesc președinților Camerilor de comerțiului din București, Craiova, Plocești și Galați și în special d-lui Șerban Președinte al Camerii de comerțiului din Iași, care fiind de părere contrarie, și totuși ca și colegii săi mi-au dat toată înlesnirea ca să țin conferința mea despre Construcțiunea corporală. Nu tot ast-fel este și cu Președintele Camerii de comerțiului din Brăila care n'a avut nici măcar delicatețea să-mi răspundă. Nu știu de se pricepe d-nul acesta în comerțiului, dar de sigur că în cuviință lasă mult de dorit cunoștințele sale!

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

IN ALTA CURTE DE CASAȚIE s. II

Audiența de la 26 Septembrie 1903

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Marin B. Marcu și alții cu Primăria Comunelor Osica de sus și Osica de jos p. expropriere.

Expropriere pentru cauză de utilitate publică. — Terenuri aparținând mai multor comune din același județ. — Dacă utilitatea publică trebuie declarată de Consiliul comunal al uneia din acele comune, sau de către Consiliul județean. — (Art. 1 și urm. din legea de expropriere).

Pentru terenurile ce aparțin de mai multe comune din același județ, și care urmează a fi declarate expropriate, utilitatea publică se declară de consiliul județean, ear nu de consiliul comunal al uneia din acele comune.

Decisiunea No. 396/903. — Casată sentința tribunalului Romanaii No. 98/903, dată în procesul dintre Marin B. Marcu și alții cu Prim. Osica de sus și Osica de jos.

Curtea,

Ascultând citarea raportului făcut în cauză de d-l consilier I. Prodan, și

Pe d-l avocat Maniu în dezvoltarea motivelor de casare, în lipsa Primăriilor părâte

Deliberând,

Asupra mijlocului I de casare :

„Exces de putere și violarea art. 1 din legea de expropriere, intru cât nici una din formele esențiale și de ordine publică a legii de expropriere nu au fost respectate.”

Având în vedere sentința declarativă de expropriere supusă recursului;

Vezând art. 1 din legea de expropriere ;

Considerând că resulă din din dispozițiile acestui articol că utilitatea publică pentru lucrările de interes local al unui județ sau al mai multor comune din județ se declară de Consiliul Județean ;

Considerând în specie că, Consiliul comunei Osica de jos, în interesul canalisării riului Oltețu, care amenința distrugerea terenurilor limitrofe a mai multor comune, a declarat de utilitate publică exproprierea acelor terenuri ce aparțineau mai multor locuitori din trei deosebite comune, expropriere ce a fost confirmată și de tribunal prin sentința supusă recursului ;

Considerând că după dispozițiunile art. 14 din legea de expropriere, tribunalele nu pot hotărî exproprierea de cât numai după ce utilitatea publică s'a constatat și s'a declarat după formele prescise în legea de expropriere ;

Considerând că întru-cât, în specie, era vorba de interesul al mai multor comune, utilitatea publică nu putea fi declarată de Consiliul comunal ci de Consiliul Județean ;

Că, prin urmare, când tribunalul a hotărât exproprierea fără să constate dacă utilitatea publică s'a declarat după formele prescise de legea de expropriere, a nesocotit dispozițiunile art. 14 sus citat, care prescrie anume formalități ce sunt substanțiale, și pentru a căror neîndeplinire, părțile expropriate se pot plânde direct și la Curtea de casație.

Pentru aceste motive, și fără a mai discuta al doilea motiv, Curtea, casează fără trimitere, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, Secția II

Audiența de la 22 Februarie 1901

Președenția D-lui I. CERCHEZ, Președinte

Max Azriel cu Frantz Știefler et Sicha și altul

Decisiunea comercială No. 23

Faliment. — Contestațiunii la verificarea creanțelor mai mari de 1500 lei adresate direct la tribunal. — Validitatea ei. — (Art. 772 Cod comercial).

În 1886, pe când se discuta Codicele nostru de comerț, fiind consultați colegul meu d. Stelian și eu în privința proiectului de codice de comerț, și unul și altul am fost de părere să se întindă falimentul și la necomercianți. Tineri, abia întorși din străinătate n'am fost ascultați de d. E. Stătescu Ministrul justiției care ne făcuse onoare să ne consulte. Cu toată considerațiunea ce am pentru dânsul, nu pot să nu regret acest lucru și să nu spun că rău a făcut. A fost în mâna sa o măsură de cea mai mare importanță pentru dezvoltarea economică și morală a țării, și din nenorocire, dominat de ideile școlii franceze în care s'a format spiritul său juridic, această măsură n'a fost luată.

E necalculabilă pierderea noastră economică și mai ales morală din cauza acestei imperfecțiuni a legislațiunii.

Cea economică fie-care o înțelege; eu voesc terminând să relevez pe cea morală.

În societatea noastră există, ca în toate societățile, două categorii de oameni.

Unii muncesc de dimineață până seara și iconomisească trăind în cea mai mare cumpătare.

Alții fură și jefuesc, întrebuițând când violența, când violența.

Violența începe să scadă; răpirea bunului altuia se face acum mai mult prin violență. Hoții locuiau odinioară prin păduri, și trebuiau să aibă curaj ca să iasă la drumul mare. Astăzi codrii săi în pușnat și cu ei și tâlharii de colniceși de drumul mare. În schimb însă s'au înmulțit hoții civilizați din orașe, de care e cu mult mai greu să ne ferim. În adevăr, pe când hoții locuiau în codrii, cei care voiau să scape de ei, n'aveau de cât să stea în orașe, sau să plece în cete mari și bine înarmate, dar astăzi care e mijlocul să scape cine-va de hoții din orașe ?

Adaog că hoții din codru nici-o-dată nu puteau să intre în parlament și să facă legi în favoarea lor, de aceia când erau prinși le putrezeau oasele în pușcăriile infecte de pe acele timpuri. Pe când hoții de astăzi au dreptul să intre în parlament și să facă legi în favoarea lor, unul dintr'înșii a putut să ajungă în țara noastră, o! ironie a soartei, chiar Ministru de justiție (Anton Arion).

Trebuie să luăm dar măsuri energice în contra acestor parasite sociale.

Mihai Sturza Vodă, un domn condamnat de istorie care însă a fost un bun administrator, a stărpit în câți-va ani după suirea sa pe tron, tilhăriile care împedecau comerțul țării. Instrumentul de care el s'a servit a fost ștreangul, un mic număr de execuțiuni a băgat groază în tâlhari, și a adus liniștea în locuitorii țării.

Nu cerem dar lucru mare când pretindem ca și hoțomanii de astăzi, să-și ia blânda pedeapsă pe care o prevăd legile moderne adică închisoare corecțională.

Să nu se mai facă distincțiune între hoții culti și violenți care fură abusind de încredere, și cei proști care fură pe ascuns. Morala nu face această distincțiune, și prin urmare, nici dreptul, care se întemeiază pe morală, nu trebuie să o facă. Pedeapsa debitorilor culpabili sau frauduloși ar fi — după cum zicea d. C. Vivante — o școală eficace de probitate și punctualitate, capabilă să înalțe creditul care zace infirm mai ales din cauza moralității decăzute (58).»

I. Tanoviceanu.

(58) C. Vivante, op. cit., No. 18, pag. 35 fine.

Privilegiu. — Privilegiul proprietarului asupra chiriei imobilului, pe anul corent și pe anii viitori cum și asupra lucrurilor mobile devenite imobile prin destinațiune. — (Art. 468 C. civil).

Dobânzi. — Dobânzi convenționale pentru cas de întârziere. — Dreptul de privilegiu asupra lor. — (Art. 1730 al. I Cod civ.).

Privilegiul vânzătorului de lucruri mobile. — Dreptul său de a exercita acest privilegiu asupra prețului obiectelor vândute în urmă de tribunal. — (Art. 1730 al. 5 din Cod civ.).

Cheltueli de judecată. — Cheltueli ce nu sunt făcute în interesul tuturor creditorilor. — Dacă aceste cheltueli pot fi considerate ca privilegiate. — (Art. 1729 al. I C. civ.)

1. *Contestațiunile ce se fac la verificarea creanțelor a căror valoare trece de 1500 lei judecându-se de tribunal în primă instanță, iar nu de judele comisar, care nu are alt drept de cât a le primi și a le transmite tribunalului, de aci rezultă că, o asemenea contestațiune adresată direct tribunalului este regulat introdusă.*

2. *Proprietarul are dreptul a fi plătit cu privilegiu, pentru chiria anului corent, precum și pe toți anii viitori până la expirarea contractului; iar prin anul curent, are a se înțelege anul de închiriere în cursul căruia s'a produs starea de deconfitură sau de faliment a chirieșului.*

Modurile înstate de proprietar pentru serviciul fondului închiriat, devenind imobile prin destinațiune, chiria lor are a se plăti cu privilegiu, ca și chiria imobilului din care fac parte integrantă.

3. *Dobândile convenționale pentru cas de întârziere, fiind un accesoriu al chiriei și relative la executarea contractului de închiriere, au a fi plătite cu privilegiu.*

In cas când lucrurile mobile neplătite au fost înstrăinate, prin vânzarea lor de către tribunal, așa că numai se găsesc în posesia celui ce le cumpărăse, privilegiul vânzătorului se exercită asupra prețului care este subrogat obiectelor.

4. *Cheltuelile de judecată care nu sunt făcute în interesul tuturor creditorilor, nu pot fi considerate ca privilegiate.*

S'a ascultat d-l avocat G. B. Malcoți din partea apelantului, în susținerea motivelor de apel, și d-nii avocați Al. Constantinescu și C. Polizu din partea intimaților, în combateri.

Curtea,

Având în vedere că este necontestat că la 21 August 1900, zi fixată pentru verificarea creanțelor falimentului Stiefler & Sicka, apelantul Max Asiel s'a prezentat înaintea judecătorului comisar, în calitate de proprietar al hotelului Bristol, cerând a fi inseris la masă ca creditor privilegiat pentru chiria neplătită; că, cu această ocaziune, două dintre creditorii: S. Leibovici și H. Goldstein, contestând creanța lui Asiel, judecătorul comisar a trimis această contestațiune în judecata tribunalului, conform art. 772 Codul comercial; că, în urmă, după închiderea procesului-verbal de verificare, faliiții Stiefler et Sicka, precum și un alt creditor verificat, Weisengrün & Reiss, contesta direct înaintea tribunalului aceiași creanță a lui Max Asiel, cu care se prezentase la verificare; că, la judecată, creditorii Leibovici și Goldstein își retrage contestațiunea lor, iar tribunalul, luând act de această retragere, respinge contestațiunile lui Stiefler & Sicka și Weisengrün & Reiss ca inadmisibile, și verificând creanța lui Asiel, îl admite la masa falimentului cu 21484 lei ca creditor privilegiat, și cu 17830 lei ca simplu creditor chirografar, sentință ce a fost atacată de toate părțile cu apelurile cari fac obiectul judecăței de astăzi;

Asupra contestațiunilor lui Stiefler & Sicka și Weisengrün & Reiss, respinse de tribunal ca inadmisibile;

Având în vedere că tribunalul, prin sentința apelată, respinge aceste contestațiuni, pe motiv că Stiefler & Sicka și Weisengrün & Reiss, au fost față la verificarea creanțelor, și 'n acest cas, ei trebuia să conform art 772 Codul comercial, să adreseze contestațiunile lor la jude-

cătorul comisar, ceea-ce dânsii nu au făcut; că după închiderea procesului-verbal de verificare, numai creditorii cari n'au figurat la verificare pot face contestațiune direct la tribunal contra admitterilor de creanțe deja efectuate (art. 774), iar cei-l'alți creditorii, cari au fost prezenți la verificare și n'au ridicat nici o contestațiune înaintea judecătorului comisar, numai poate face contestațiune de cât în cas de descoperire de fals, dol, eroare, etc. (art. 780);

Având în vedere că art. 772, care fixează procedura de urmat la verificarea creanțelor, prevede, în adevăr, că atunci când valoarea creanțelor este mai mare de 1500 lei, cum este în specie judecătorul comisar trimite contestațiunile înaintea tribunalului. Dar, această procedură nu este prescrisă sub pedeapsă de nulitate; că, în adevăr, art. 772 nu zice că contestațiunile la creanțele de o valoare mai mare de 1500 lei se vor adresa judecătorului comisar la verificare, sub pedeapsă de a nu mai fi ținute în seamă; deci adresarea contestațiunilor, în asemenea casuri, judecătorului comisar înainte de închiderea procesului-verbal de verificare, nu constituie o formalitate esențială, a cărei omisiune să facă inadmisibile contestațiunile adresate direct tribunalului, și prin urmare acest articol nu poate fi înțeles de cât în sensul că: dacă o creanță este mai mare de valoarea arătată mai sus, contestațiunile se poate dresa și judecătorului comisar, cu ocaziunea verificării creanțelor, care este obligat a le înainta tribunalului;

Că, chiar din termenii art. 772 rezultă că contestațiunile la creanțele mai mari de 1500 lei, le judecă numai tribunalul în primă instanță și că judecătorul comisar nu este de cât un organ însărcinat a transmite tribunalului contestațiunile ce s'ar ridica înaintea sa cu ocaziunea verificării creanțelor; că, prin urmare, dacă asemenea contestații se pot adresa la judecătorul comisar care nu le judecă, cu atât mai mult cuvânt pot să fie adresate direct tribunalului care este instanța în drept a le judeca în fond;

Că aceasta este sistemul legii, rezultă încă și din art. 774 Cod com. căci, în adevăr, acest art. prevede că, după închiderea procesului-verbal de verificare, se poate face opozițiunea la admitterile de creanțe deja efectuate, fără a distinge dacă creditorul contestator a figurat ori nu înaintea judecătorului comisar, numai ca aceste opozițiuni să fie notificate sindicului și creditorului contestat și să fie depuse la grefa tribunalului cu actele pe cari se bazează, cel puțin cu două zile mai înainte de audiența fixată pentru rezolvarea contestațiunilor al căror termen de judecare e limitat prin ultimul alin. al acestui art;

Că art. 780 Cod. com., prevede în adevăr că, chiar după expirarea termenilor fixate prin articolele precedente, se poate încă contesta o creanță deja admisă, dacă se descoperă un fals, dol, eroare, etc. însă, după locul ce 'l ocupă, acest articol nu poate avea alt înțeles de cât că, în cas de fals, etc., se poate contesta admitterile de creanțe deja efectuate, chiar dacă nu s'a ridicat nici o contestațiune fie la judecătorul-comisar, fie la tribunal și chiar dacă s'au sfârșit repartițiunile întregului activ al falimentului, ceea-ce nu este în speță;

Că, așa fiind de și Leibovici și Goldstein și retrăseră contestațiunile ce făcuseră înaintea judecătorului comisar, totuși creanța lui Max Asiel fiind incontestabil mai mare de 1500 lei și contestațiunile lui Stiefler și Weisengrün fiind făcute înăuntrul termenului fixat de tribunal pentru judecata contestațiunilor, lucru ce nu s'a contestat azi de sindic și de Max Asiel, tribunalul trebuia să reție și să judece aceste contestațiuni, iar nu să le respingă ca inadmisibile;

Că prin urmare apelul lui Stiefler et Sicka și Weisengrün et Reiss este întemeiat din acest punct de vedere;

In fond, statuând de o dată asupra ambelor apeluri:

Având în vedere că faliiții Stiefler et Sicka și creditorul Weisengrün et Reiss, prin apelurile lor, contestă atât quantumul cât și privilegiul creanței lui Max Asiel;

Că acesta prin apelul său tinde din contră a fi admis a masa falimentului ca creditor privilegiat cu întreaga reanță, iar nu numai în parte, cum a făcut tribunalul prin sentința apelată;

Având în vedere că este necontestat că, în anul 1895 Max Asiel a închiriat prin acte autentice hotelul său «Bristol», împreună cu tot mobilierul necesar, firmei Stiefler et Sicka, cu chirie plătită în două rate semestriale de câte 50920 lei, la 23 Martie și 26 Septembrie ale fiecărui an și până la 1907; că, în urmă, Asiel a vândut aceleași firme mobilierul hotelului în preț de 64000 lei, plătit în rate de câte 4000 lei pe fie-care semestru odată cu chiria;

Că Stiefler et Sicka, neputând plăti chiria regulat, încheie cu proprietar o convențiune la 1 Octombrie 1899, prin care recunosc că la 26 Septembrie 1899 datorau lui Max Asiel 76000 lei, din care 21080 lei rest din chiria semestrului trecut Aprilie—Septembrie 1899, iar 54920 lei chiria semestrului de 26 Septembrie 1899, până la 23 Aprilie 1900;

Că, pentru a se achita de această sumă de 76000 lei și a se evita în același timp urmărirea și ruina lui Stiefler et Sicka, Max Asiel convine împreună cu cei-l'alți creditori a li se acorda un moratoriu de 6 luni până la 20 Aprilie 1900, ceea ce s'a admis de tribunal, în care timp Asiel să administreze hotelul sub supravegherea comisiunii creditorilor și să încaseze banii pentru achitarea creanței sale;

Că, neputând fi plătit integral de ceea-ce i se datora și devenind exigibil și câștiul de 23 Martie 1900, Max Asiel în baza dreptului ce i acorda contractul, la 1 Aprilie 1900, pune un sequestru asigurator lui Stiefler et Sicka și le notifică în același timp a părăsi hotelul;

Că, la această măsură luată de Asiel, face contestație atât Stiefler et Sicka, cât și creditorul Weisengrün et Reiss, iar trib. de notariat prin sentința No. 149 din 21 Aprilie 1900, respinge contestațiunile la sequestru și îl condamnă 30 lei cheltueli de judecată, cu execuțiunea provizorie, însă Curtea de apel s. I prin jurnalul din 24 Aprilie 1900 suspendă executarea provizorie a sentinței tribunalului până la judecarea în fond a contestațiunilor; că, venind la fond, Curtea prin decisiunea No. 122 din 22 Iunie 1900, în urma raportului expertului Pancu, constată că, în timpul moratoriului, Max Asiel n'a încasat în comptul chiriei de 76000 lei, de cât suma de 58700 lei; că prin urmare fiind un rest de 17300 lei neplătit din semestrul de 26 Septembrie 1899 și că nici câștiul devenit exigibil la 23 Martie 1900 nu s'a plătit, găsește că bine Asiel a sequestrat pe Stiefler et Sicka și respinge contestațiunile condamnându-i 500 lei cheltueli de judecată, iar la 24 Iunie 1900 Asiel expulsează din hotel pe Stiefler et Sicka, care la 14 Iunie 1900 sunt declarați în stare de faliment;

Având în vedere că, faptele carî au dat naștere creanței lui Max Asiel fiind ast-fel. urmează a se vedea care este cuantumul ei și pentru ce sumă este privilegiată;

Considerând că, după art. 1730 al. 1 C. civ. în cas când contractul de închiriere este autentic, cum este incontestabil în speță, proprietarul are dreptul a fi plătit cu privilegiu pentru chiria anului curent și a tutulor anilor viitori până la expirarea contractului;

Că, prin anul curent trebuie a se înțelege anul de închiriere în cursul căruia s'a produs starea de decompitură sau de faliment a chiriașului, care dă naștere la concurs de creditori;

Că în cazul de față, din cele arătate mai sus, se vede că evenimentul care a dat loc la lichidarea averii lui Stiefler et Sicka este sequestrul asigurator pus de Max Asiel încă de la 1 Aprilie 1900, care denotă complectul lor insolabilitate, că înainte de 14 Iulie 1900, când Stiefler et Sicka au fost declarați în stare de faliment, Max Asiel obținuse contra lor decisiunea Curței No. 122 din 22 Iunie 1900, care a confirmat urmărirea ce făcuse la 1 Aprilie; că, prin acest sequestru, urmat de expulzare, Asiel și-a manifestat îndestul voința de a re-

silia contractul pe viitor; că, prin urmare, trebuie a ne pune în ziua 1 Aprilie 1900, când s'a înființat sequestrul, spre a vedea care este cuantumul creanței lui Max Asiel; că, dacă după această epocă, Stiefler et Sicka au mai stat în hotel încă două luni, adică până la 24 Iunie 1900, cauza a fost că densii împreună cu Weisengrün et Reiss, făcuse contestație la sequestru și până la judecarea definitivă a contestațiunilor, Curtea suspendase executarea provizorie;

Considerând că la 1 Aprilie 1900 anul curent era evident anul care începuse la 23 Aprilie 1899 și care se termină la 23 Aprilie 1900, fiind-că din Aprilie începuse închirierea prin contractul părților;

Că din chiria aceluși an, este necontestat că Stiefler et Sicka datorau suma de 17300, adică diferența între datoria recunoscută de 76000 și cei 58700 lei încasați de Asiel în timpul moratoriului;

Că, suma de 17300 lei, de și conține în sine o parte din chiria mobilelor hotelului, totuși urmează a fi plătit cu privilegiu în totalitate, căci părțile în contractul lor spun că hotelul Bristol se închiriaza împreună cu mobilierul necesar și pentru o chirie unică anume determinantă; că, prin urmare, mobilele fiind puse de proprietar pentru serviciul fondului închiriat au devenit imobile prin destinațiune și deci, chiria lor este plătită cu privilegiu ca și chiria hotelului din care fac parte integrantă (art. 468 C. civ.);

Că, afară de suma de 17300 lei, rest din chiria anului curent, Stiefler et Sicka datorează lui Max Asiel și chiria pe viitor, contractul de închiriere fiind autentic; însă de oare-ce Max Asiel i-a expulsat la 24 Iunie 1900 dânsii nu trebuie să plătească proprietarului de cât chiria de la 23 Aprilie până la 24 Iunie 1900 cât au avut folosința hotelului pe timpul suspendării executărei provizorie a sentinței tribunalului No. 149 din 1900; că chiria pe acest timp, adică pe două luni, fiind a 6-a parte din chiria anuală prevăzută în contract, se urcă la suma de 16934, care după art. 1730 al. 1 C. civ., urmează a fi plătită cu privilegiu;

Că, la suma de 16934 lei, trebuie a se adăoga 550 lei, reprezentând dobânda convențională de 1% pe lună pentru cas de întârziere, care dobândă fiind un accesoriu al chiriei și privitoare la executarea contractului de închiriere, urmează conform aceluiași art. 1730 al. 1, a fi plătită asemenea cu privilegiu;

Că, afară de aceste sume, Stiefler & Sicka, la 1 Aprilie 1900, datorau lui Max Asiel și suma de 4000 lei, rata de 23 Martie 1900, din vânzarea mobilierului, conform contractului autenticat la No. 3278 din 1896; că acest mobilier fiind în urmă vândut lui Stiefler & Sicka după Sf. Gheorghe 1900 cu autorizațiunea tribunalului, iar banii prinși din vânzare fiind depuși la Casa de depuneră, Max Asiel urmează pentru achitarea ratei datorite de 4000 lei să se plătească cu privilegiu din prețul depus; căci, în adevăr după art. 1730 al. 5 din Codul civil, vânzătorul de lucruri mobile pentru prețul neplătit, cum este în specie, conservă privilegiul său, cât timp obiectele vândute se află în posesiunea debitorului, or, în cazul de față, mobilele nu s'au înstrăinat de chiriaș, ci s'au vândut de tribunal, și în acest cas, privilegiul lui Asiel, ca vânzător, se exercită asupra prețului care este subrogat obiectelor;

Că, în fine, Stiefler & Sicka datorează lui Max Asiel suma de 530 lei, obținută cu titlul de cheltueli de judecată prin sentința tribunalului No. 149 din 1900 și decisiunea Curței de apel s. I, No. 122 din 1900 relative la sequestru, însă această sumă nu este plătită cu privilegiu, de oare-ce, după art. 1729 al. 1 Codul civil, sunt privilegiate asupra mobilelor numai acele cheltueli de judecată carî sunt făcute în interesul comun al tutulor creditorilor; or, procesul în care s'a dat sentințele judecătorești de mai sus, era în interesul exclusiv al lui Max Asiel, care luptă pentru conservarea drepturilor sale de locator al hotelului;

Că, așa fiind, Max Asiel urmează a fi admis la masa fa-

limentului cu suma de 38784 lei, ca creditor privilegiat, iar cu suma de 530 lei, ca simplu creditor chirografar;

Având în vedere că părțile, azi înaintea Curței, n'au discutat și pus concluziuni de cât în privința cuantului creanței lui Max Asiel și a privilegiului său; că, prin urmare, cesiunea de a se ști care este anume prețul eșit din vânzarea obiectelor supuse privilegiului lui Max Asiel ca locator, se rezervă cu totul, urmând a se discuta și judeca, conform regulilor de drept comun, atunci când s'ar naște contestațiune între părți cu ocaziunea împărțirii banilor eșiți din vânzarea obiectelor;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge apelul lui Stiefler & Sicka și al lui Weisengrün & Reiss, și admite apelul lui Max Asiel etc.

(ss) I. Cerkez, Al. Dobriceanu, M. Iulian, A. Athanasovici, N. Budișteanu.

RESPUNS D-LUI AL. NEGRESCU

Motto. «La bonne foi est toujours presumée, et c'est à celui qui allègue la mauvaise foi à la prouver. Art. 2268 C. civ. fr. (Art. 1899, § 2 C. civ. rom.)»

În numărul 62 din 2 Octombrie corent, al acestei reviste, d-l Al. Negrescu, răspunzând la o adnotațiune a mea unde m'am pronunțat pentru admisibilitatea opozițiunii făcute de partea civilă, după ce amintesc că pe când d-sa era membru de ședință, eu eram supleant la acelaș tribunal (1), afirmă că a-și fi fost de rea credință, pentru că 'i-am citat trunchiat hotărârea adnotată.

Desvoltarea dată chestiunii de drept (2) mă scu-tește de a mai reveni asupra ei, precum ȧrași voi trece peste limbajul puțin științific și peste tonul cam violent al răspunsului d-lui Negrescu, de oare-ce Dreptul nu va câștiga nimic din toate acestea, și fiind-că respect credința aceloră cari socot că ridicarea tonului poate ascunde lipsa de argumente.

De asemenea, nu mă voi opri nici asupra părerii originale a d-lui Negrescu că partea civilă poate face opozițiune timp de 5 ani, pentru a nu răpi autorului meritul descoperirii.

Mă simt însă dator să protestez în contra acușățiunii gratuite ce mi se aduce că ași fi fost de rea credință, atunci când am susținut că d-sa crede că opozițiunea părții civile pune 'n mișcare acțiunea publică.

Pentru aceasta, reproduc o parte din considerantul cu pricina: « . . . ceea-ce de sigur legiuitorul nu a înțeles a da drepturi așa de mari părții civile, când acțiunea publică este menită să fie judecată cu toată urgența necesară afa-cerilor penale ».

E just că mai sus se vorbește despre pretențiunii bănești, dar oare nu rezultă din citarea făcută credința că opozițiunea părții civile pune în mișcare acțiunea publică ?

Eu însă am fost foarte rezervat în adnotațiunea mea, de oare-ce am zis: « . . . căci cam aceasta pare a rezulta din ultimul considerant... ».

(1) Pentru ce această duioasă reminescentă? E un motiv oare de supărare că supleantul de odinioară adnotează sentințele f s-tului membru de ședință ?

(2) Vezi Curierul Judiciar, No. 37/903.

termeni ce lasă să se înțeleagă că n'am putut de-termina exact gândul redactorului hotărârii.

Din parte-mi, constat cu plăcere că d. Negrescu protestează, ceea-ce înseamnă că nici d-sa nu crede că opozițiunea părții civile pune în discuțiune și acțiunea publică, dar ce sunt eu de vină dacă ideea nu se desprinde clar, dacă considerantul e redactat în stil nebulos, obscur ? Și cum să nu fie ast-fel un considerant de 30 rânduri de tipar pe cari, după ce le-ai citit, ai nevoie de zece minute pausă, spre a le citi din nou, fără posibilitate de a le precisa sensul !

Iată ce am avut de spus asupra relei mele credințe. Cetitorii cari cunosc deplina mea obiectivitate, vor vedea acum dacă n'am fost îndreptățit să atribui d-lui Negrescu părerea sus-arătată.

În viitor, sper că sentințele la cari participă d. Negrescu vor fi mai clar redactate, aceasta spre folosul d-sale personal, al împričinaților și al aceloră cari vor avea norocul să i le adnoteze.

Ploiești, 4 Octombrie 1903.

Ștefan Scriban

Alegerea noului consiliu de disciplină al Baroului de Ilfov

Duminecă 12 cor. a avut loc la Palatul Justiției, alegerea noului Decan și a Consiliului de disciplină al Baroului de Ilfov.

Încă de la orele 11 $\frac{1}{2}$ o mare parte din avocații înscriși în tablou erau adunați în sala Curței de apel secția I, cu decisiunea fermă de a vota lista, având în cap pe d-l Mișu Antonescu.

N'au lipsit nici oare-care altercații, pornite din prea multă pasiune a aceloră care simțeau că perd o situație, nici spiritul deja destul de ascuțit al oamenilor de meseria cuvântului și al raționamentului.

Așa se zicea, între altele, de către unii cari prevedeau o cădere sigură a fostului consiliu, care prezentase o listă în cap cu eminentul profesor d-l Danielopolu:

«Această listă nu va întruni voturi nici măcar 40% ca să poată încheia un concordat după legea veche comercială».

Și în adevăr, prezicerea a fost tradusă în realitate, pentru că din 332 de votanți, lista vechiului consiliu abia a adunat 91 de voturi, pe când aceia a noului consiliu s'a bucurat de sufragiile a 241 de confracți.

După proclamarea votului, noul decan d-l Mișu Antonescu, a ținut să mulțumească colegilor cari l'au ales, și printr'o caldă cuvântare a reînnoit promisiunile de muncă în interesul Baroului de Ilfov. De alt-fel, într'un secol al muncii, intelectualii noștri au simțit că cea mai bună alegere este în persoana unui om harnic, cinstit și muncitor.

Noi, felicitând din inimă pe noul Decan și pe noii membrii demni consilieri ai valorosului Decan, le urăm propășire în lucrările lor viitoare.

Iată și lista nouilor aleși :

Mihail Antonescu, decan; Alexandru Djuvara, N. Ath. Popovici, C. Cernescu, N. Procopescu, V. Athanasovici și N. Mitescu, membrii.

«Curierul Judiciar»